

BAREVNĀ• STĀ~EDOVĀŠK

PondĀ•IĀ-, 19 Ā•erven 2017

V poslednĀ-ch letech u nĀjs pravidelnĀ› vznikajĀ- veselĀ½mi granty podpoĀ™enĀ© "historickĀ©" filmy, a ty stĀ™edovĀ›kĀ© vyprovokovaly k malĀ©mu ohlĀ©dnutĀ- za historickou realitou. Tou skuteĀnou, barevnou, veselou, rafinovanou. VĀ›tĀjinou mi staĀĀ- nĀ›kolik fotek ĀĚjakoĀ¼ehistorickĀ©hoĀ© filmu, ze kterĀ½ch je vidĀ›t vĀ½prava, a smutnĀ› si povzdechnu: UĀ¼ za

My jsme si zvykli pĀ™edstavovat si stĀ™edovĀ›k jako nĀ›jakĀ© temnĀ©, surovĀ©, primitivnĀ- obdobĀ-, kdy lidĀ© bydleli nenahozenĀ½ch kamennĀ½ch studenĀ½ch ruinĀich a chodili v plĀitĀ›nĀ½ch pytlĀ-ch. ParadoxnĀ› pĀ™itím uĀ¼ tĀ™eba v VĀ›vrova husitskĀj trilogie je v tomhle smyslu toĀenĀj s mnohem pravdivĀ›jĀjĀ- historickou vĀ½pravou neĀ¼ vĀ›tĀjina toho vzniklo v poslednĀ- dobĀ›. ExteriĀ©ry VezmĀ›me to zvenĀĀ- od tĀ›ch nejvĀ›tĀjĀ-ch vĀ›cĀ-, teda vlastnĀ› staveb. MĀjme zaĀ¼ranou pĀ™edstavu neomĀ-tnutĀ©ho syrovĀ©ho kamene, protoĀ¼e z toho mĀjme pocit prastarosti JenĀ¼e tak ty stavby nevyypadaly. Byly omĀ-tnutĀ©. VĀ›jechny naĀje hrady i stĀ™edovĀ›kĀ© kostely byly omĀ-tnutĀ©. Jen hodnĀ› nĀ›kladnĀ© sta drahĀ©ho materiĀilu jako tĀ™eba Ā¼ula, a hodnĀ› peĀ•livĀ› (a tedy nĀ›kladnĀ›) zdĀ›nĀ© si mohly dovolit zĀ›stat bez omĀ-tk nĀ›kolik dĀ›vodĀ- - prvnĀ- hlavnĀ- byl Ā•istĀ› stavebnĀ-. OmĀ-tka zdivo prostĀ› chrĀjnila pĀ™ed povĀ›trnostnĀ-mi vlivy. Jend Ā°plnĀ½ hlupĀjk by totiĀ¼ ve stĀ™edovĀ›ku nechal kamennou stavbu nenahozenou, protoĀ¼e by jĀ- tĀ-m odsoudil k postup degradaci lĀ-covĀ© vrstvy kamene. PĀ™iĀ•emĀ¼ stĀ™edovĀ›kĀj omĀ-tka bĀ½vala paradoxnĀ› zhusta kvalitnĀ›jĀjĀ- neĀ¼ v poslednĀ-ch sta let. BĀ½valy velice peĀ•livĀ› ruĀ•nĀ› nahazovĀjny a hlazeny lĀ¼Ā-cĀ-. Ā½ĀjdnĀj hladĀ-tka, Ā¼ĀjdnĀ½ bĀ-jen lĀ¼Ā-ce a pĀ›knĀ› tlakem zednĀ-kovy ruky. Je pravda, Ā¼e tĀ™eba ve StĀ™edomoĀ™Ā- nebo v Bretani bĀ½vala situac tam se pouĀ¼Ā-val tĀ©mĀ›Ā™ s jistotou jinĀ½ kĀjmen - Ā¼ula, kvalitnĀ- vĀjpenec a podobnĀ›, zatĀ-mco tĀ™eba stĀ™edovĀ› postavenĀj z vlastnĀ› pomĀ›rnĀ› nekvalitnĀ-ch odrĀ›d pĀ-skovce, mezi kterĀ© patĀ™Ā- i opuka. Abych nekĀ™ivdil jen filma svĀ© polĀ-nko k nesmyslnĀ½m pĀ™edstavĀjm pĀ™idali romantici, u nĀjs tĀ™eba Josef Mocker, kterĀ½ z chrĀjmu Panny M pĀ™ed TĀ½nem nechal oklepat omĀ-tku a nechal nahĀ½ kĀjmen - protoĀ¼e vypadal "stĀ™edovĀ›Ā•ejj". ĀĈĀ-mĀ¼ fasĀjdu stavu dnes obtĀ-Ā¼nĀ› Ā™eĀjitelnĀ©ho, protoĀ¼e lĀ-covĀj vrstva kamene je po tĀ›ch sto letech ve velmi ĀjpatnĀ©m stavu, z vĀ›tralĀj natolik, Ā¼e uĀ¼ neunes omĀ-tku, kterĀj by se vrĀjtila zpĀ›t. A bez omĀ-tky z vĀ›trĀjvĀj dĀjle a kĀjmen ubĀ½vĀj jedinĀj takhle poĀjkozenĀj pamĀjtk a pamĀjtkĀjĀ™i to brzy budou muset zaĀĀ-t nĀ›jak Ā™eĀj, jen jeĀjĀ› nevĀ›dĀ- jak stĀ™edovĀ›ku - naĀje kostely, palĀjce, hrady, tedy nebyly tĀ›mi temnĀ½mi objekty vystavujĀ-cĀ-mi do krajiny z vĀ›tralĀ© holĀ› zdivo, ale byly nahozenĀ©. BĀ-le? Ano, vĀ›tĀjinou to bylo tak, Ā¼e zĀjkladnĀ- barva fasĀjd byla bĀ-lĀj - pĀ™Ā-rodnĀ- omĀ- za mokra (to je dĀ›leĀ¼itĀj zmĀ-nka) natĀ-rĀjna speciĀlnĀ- vĀjpennou smĀ›sĀ-, kterĀj na povrchu vytvĀjĀ™ela vrstviĀku Ā podobnou "glazuĀ™e". Sice dĀ½chala, ale nepropouĀjĀ›la vodu a byla mechanicky trochu tvrdĀjĀ-. V souĀasnĀ© dobĀ› podobnĀ½ch vlastnostĀ- dosahujeme za pomoci pomĀ›rnĀ› drahĀ½ch high-tech smĀ›sĀ- obsahujĀ-cĀ-ch silikony, teflony a dalĀjĀ- lĀjtky. Ano, umĀ-me udĀ›lat stejnĀ› kvalitnĀ- a odolnou omĀ-tku, ale s mnohem vyĀjĀjĀ-mi nĀ›klady. Ta zdĀjnlivĀ› obyĀ•ejnĀj stĀ™edovĀ›kĀj omĀ-tka byla velice kvalitnĀ-. Budovy nebyly bĀ-lĀ© celĀ©. NĀ›kladnĀ›jĀjĀ- stavby mĀ›ly z kvalitnĀ©ho kamene budovanĀ© alespoĀ› ostĀ›nĀ- oken a dveĀ™Ā-. Okna bĀ½vala vybavovĀjna okenicemi, ĀĀjsti budov bĀ½valy hrĀjzdĀ›nĀ©. VĀ›jechny tyhle prvky bĀ½valy vĀ½tvornĀ› vyuĀ¼itĀ© - bĀ½valy pestĀ™e barevnĀ©, nejĀ•astĀ›ji se p okrovĀ© aĀ¼ rudĀ© rudky, kterĀ© budovĀjm dĀjvaly velice pestrĀ½, veselĀ½ vzhled. TakovĀ½ hrad nebo palĀjc majitel chtĀ› mĀ-t krĀjnsĀ½, tedy barevnĀ½. ZapomeĀ›me na to, Ā¼e dnes nĀjm z nich zbyly smutnĀ© zĀ™Ā-ceniny. InteriĀ©ry KdyĀ¼ budeme pohybovat alespoĀ› v lepĀjĀ-m mĀ›ĀjĀnskĀ©m domĀ›, natoĀ¼ na ĀjlechtickĀ©m sĀ-dle (o bydlenĀ- postav jako nebo biskup vbec nemluvĀ›!), Ājlo o pohodlnĀ© a hezkĀ© bydlenĀ-. V tĀ›ch divnĀ› rĀj doby historickĀ½ch filmech znovu vidĀ-holĀ© zdi z neomĀ-tnutĀ©ho kamene. Ale to je ve stĀ™edovĀ›ku Ā°plnĀ½ nonsens. Takhle vypadĀj zĀ™Ā-cenina po nĀ›kolika stoletĀ-ch chĀjtrĀjĀ-, ale ne stĀ™edovĀ›kĀ© sĀ-dlo.

KdyĀ¼ se koukneme na tyhle tĀ™i fotky, stĀjle jeĀjĀ› to nenĀ- ta krĀjsa, jakou byla pĀ™ed pĀ›ti-sedmi sty let (kdo byste vidĀ›t naĀ¼ivo, prvnĀ- je ze ZvĀ-kova, dalĀjĀ- dvĀ› z JindĀ™ichova Hradce). V dobĀ› svĀ©ho vzniku byly zĀjĀ™ivĀ› ostĀ™ Jestli mĀjte pocit, Ā¼e by to byl dokonalĀ½ kĀ½Ā, tak pĀ™esnĀ› tak barevnĀ© byly. TakovĀ½ totiĀ¼ byl estetickĀ½ vkus do omĀ-tce uĀ¼ jsme mluvili. MĀ-stnosti jsou s jistotou omĀ-tnutĀ© a na ĀjlechtickĀ©m sĀ-dle jsou stĀ›ny barevnĀ› pomalovanĀ VĀ½jevy jsou to rĀ›znĀ© - nĀ›kdy jsou tam epickĀ© obrazy plnĀ© postav, Ā•astĀ›ji tĀ™eba faleĀjnĀ© tapiserie nebo jen orn Malba je vĀ›tĀjinou takĀ© tvoĀ™ena do Ā•erstvĀ©, mokrĀ© omĀ-tky stylem al fresco. V mĀ›ĀjĀnskĀ½ch domech i nasucho protoĀ¼e je to levnĀ›jĀjĀ- - i kdyĀ¼ mĀ©nĀ› trvanlivĀ© a mĀ©nĀ› elegantnĀ-, barvy nejsou tak zĀjĀ™ivĀ©. LoĀ¼nice hon nĀ›kterĀ© dalĀjĀ- mĀ-stnosti jeĀjĀ› honosnĀ›jĀjĀ-ch sĀ-del (krĀjlovskĀ©, biskupskĀ© apod.) majĀ- stĀ›ny pokrytĀ© zdober dĀ™evĀ›nĀ½m tĀjřlovĀjĀ-m. TĀ™eba tokovĀ½m, jakĀ© vidĀ-me na KarlĀjĀjĀ›. V naĀjich zemĀ›pisnĀ½ch ĀjĀ-Ā™kĀjch estetickĀ½ch, tak z dĀ›vodĀ› tepelnĀ© pohody. Ale sĀ-dla opravdovĀ© nobility, kam patĀ™il krĀj, biskup, cĀ-saĀ™, vĀ©vod byla vybavena jeĀjĀ› bohatĀ›ji - a to mnoĀ¼stvĀ-m tapiseriĀ-, zĀjvĀ›sĀ›, kobercĀ› a gobelĀ-nĀ›. MĀ›da pokrĀ½t stĀ›ny pĀ™ textilĀ- dala bĀ›hem pĀjř nĀjsledujĀ-cĀ-ch stoletĀ- zĀjklad vzniku textilnĀ-ch tapet. Tady si udĀ›lejme malĀ½ pokus o vĀ½le takovĀ½m interiĀ©rem do Francie, jak na dobovĀ½ch obrazech, tak na pokusu o rekonstrukci: PĀ™jĀdeme-li ve filmu za nĀ›kĀ½m, jako je Karel IV., bude interiĀ©r opravdu luxusnĀ-, barevnĀ½, pohodlnĀ½. Kdybychom chtĀ›li udĀ›lat expozici takovĀ©ho hradu, staĀ•lo by nĀ›jakĀ© pĀ›knĀ© panskĀ© sĀ-dlo ze 13. aĀ¼ 15. stoletĀ-, vlastnĀ› by se v niĀ•em nepodobalo kterĀ½ dnes jako jeho nĀjvĀ›tĀ›vnĀ-ci vidĀ-te.

StolovĀjnĀ- Jsme-li na ĀjlechtickĀ©m dvoĀ™e, mĀ›li bychom na stole mĀ-t mnohachodovĀj rafinovanĀj jĀ-dla, Ā•asto slanĀj, dostatek masa, vĀ-no. ZatĀ-mco obyĀ•ejnĀ- lidĀ© jedli Ā•astĀ›ji rĀ›znĀ© kaĀje neĀ¼ chlĀ©b nebo peĀ•ivo, na Ājlecht byl i dostatek peĀ•iva. Kupodivu se nejedlo moc zdravĀ› - ovoce a zeleniny se co do kvantity nejedlo moc ani na ĀjlechtickĀ½ch dvorech. ObyĀ•ejnĀ- lidĀ© mĀ-vali problĀ©m s kalorickou hodnotou jĀ-dla, protoĀ¼e jĀ- vydĀjvali mnohem vĀ› dnes my. Proto byly oblĀ-benĀ© tuĀ•nĀ© porce masa, tuĀ•nĀ© sĀ½ry nebo hutnĀ© omĀjĀky. Mimochodem - o maso nemĀ stĀ™edovĀ›ku nouzi ani obyĀ•ejnĀ- lidĀ©. Navzdory kliĀjĀ©, Ā¼e lov byl pro poddanĀ© zapovĀ›zenĀ½. VenkovĀ© jedli ne drĀ›beĀ¼ nebo vepĀ™ovĀ©, hovĀ›zĀ- maso prodĀjvali Ā™eznĀ-kĀ-m do mĀ›st. LidĀ© mĀ›li dost i divoĀ›iny. Lov totiĀ¼ zaĀ

zakazovan^{1/2} a^{3/4} na pTMelomu 14. a 15. stolet^{A-}. Za v^Ady pTMemyslovc^{A-} nebo prvⁿ-ch Lucemburk^{A-} byl zcela leg^Aln^A. Nedostatek masa na stole km^Ain^{A-} za^Aal b^A1/2t b^A3/4n^A1/2 a^{3/4} b^Ahem 16. stolet^{A-} a postupn^A se sp^A-^Ai zhor^Aoval. Pohle filmov^A ztv^Arn^A- slavnost^{A-} tabule na ^Alehtick^Aom s^A-dle proto milovⁿ-ky living history pravideln^A vyd^As^{A-} ^Ai rozesm^Aje. M³da O stTMedov^Ak^Aom od^A-v^Ain^{A-} m^Aime dnes u^{3/4} mnoho informac^{A-}, rekonstruovan^{1/2}ch pam^Aitek, p^A-semnost^{A-} a lidi, kteTM- tu problematiku znaj^{A-}. Obl^Akat nobilitu do n^A-^Aeho o^Akliv^Aho, proto^{3/4} to zav^Ain^{A-} pocite stTMedov^Akosti, je neomluviteln^{1/2} ^Ajlendri^An. Budeme-li se pohybovat ve ^Alehtick^Ach kruz^A-ch, jednak mus^A-me vz^A-t zTMetel, ^{3/4} m³da se vyv^A-jela u^{3/4} tehdy, by^A cyklus obm^An byl trochu pomalej^A- ne^{3/4} dnes. Velmi hrub^A lze dnes f m³du na zhruba dv^A desetilet^{A-} trvaj^A-c^{A-} etapy, kter^A maj^{A-} sv^A charakteristick^A v^{1/2}razivo a li^A- se od etap pTMedchoz^A-ch nebo n^Asledn^{1/2}ch. Laik to v^Ad^At nemus^{A-}, kostym^Aor historick^Aho filmu si nesm^{A-} dovolit napr^Ajskat n^A fantazijn^{A-} pasti^A ^Aehosi, co pova^{3/4}uje za obecn^A stTMedov^Ak^A. D^Ale^{3/4}itou funkc^{A-} od^Avu ve stTMedov^Aku byla f stratifikaⁿ-^A. Kdy^{3/4} jste potkali ciz^A-ho ^Alov^Aka, podle jeho od^Avu jste okam^{3/4}it^A velmi pTMesn^A v^Ad^Ali, do jak^A skupiny patTM-^A. Kvalitou materi^Alu, kvalitou zpracov^An^{A-}, mno^{3/4}stv^A-m a bohatost^{A-} v^{1/2}^Ajivek a ozdob atd. Prost^{1/2} vesni^Aan mo^{3/4}n^A chodil otrhan^{1/2} v nevhledn^Aom "pytli", ale ^Alehtic chodil obl^Akan^{1/2} tak pTMepychov^A, jak si jen ur pTMedstavit. Bohat^A vy^A-van^A a velmi pestrobarevn^A brok^Aity, drah^A ko^{3/4}e^Ajiny, ^Api^Akov^A kvalit^A emesln^A PTM-slu^An^A k pansk^Aho stavu v n^Ajak^A nevhledn^A ko^{3/4}en^A kamizole (o v^Avodovi nebo c^A-saTM u^{3/4} v^A bec n^A prost^{1/2} ahistorick^{1/2} omyl. P^Achnouc^{A-} stTMedov^Ak StTMedov^Ak^A m^Asta pou^{3/4}A-vala ulice m^A-sto kan^Al^A a te zap^Achala. Jen^{3/4}e jinak tomu bylo s lidmi. V^Aichni nejsp^A-^A "v^A-me", ^{3/4}e se nemyl^A, honili ve vlasech blechy a v^Aji a vlastn^A na^Aji pTMedci byli docela odpudiv^{1/2}mi barbary. Jen^{3/4}e ne ve stTMedov^Aku. Zm^A-n^A otTMesn^A hygienick^A stand Evrop^A rozmohly a^{3/4} b^Ahem 17. stolet^{A-}. StTMedov^Ac^{A-} lid^A - a kupodivu jak venkov^Ait^A tak m^Ait^Ait^A - byli docela ^A Standard byl se jednou t^{1/2}dn^A koupat (v^At^Ajinou to bylo v sobotu ve^Aer) a minim^Aln^A na ned^Aln^A bohoslu^{3/4}bu pTMev ^Aist^Aho. Ve m^Astech dokonce b^A3/4n^A fungovaly l^Azn^A (k na^Ajemu velk^Aomu pTMekvapen^{A-}). Sta^A-^A si vzpomenout r^Ad chod^A-val la^Akovat s lazebnicemi do m^Astsk^{1/2}ch l^Azn^{A-} (dodnes se po nich ta budova jmenuje). V^{1/2}zbroj a v^{1/2}stroj Nechci fu^Aovat do oboru t^Am, kdo jsou opravdov^{1/2}mi odborn^A-ky (a zase, stejn^A jako v pTM-pad^A m³dy, je ji n^As pTMekvapiv^A hodn^A), a ^Aast^Aji ne^{3/4} na akademii v^Ad je potk^Aime v n^Aker^A ze skupin living history). Ale v^{1/2}zbroj pochopiteln^A tak^A proch^Azela v^{1/2}vojem, v takov^Aom tTMin^Act^Aom a^{3/4} patn^Act^Aom stolet^{A-} vlastn^A docela rychl^{1/2}m frekvenci n^Ajak^{1/2}ch 20-30 let op^At pTMich^Azely nov^A tvary, nov^A formy. Voj^Aci Karla IV. s jistotou nosili jin^A pTMilby dopl^Aky ne^{3/4} tTMeba voj^Aci za husitsk^{1/2}ch v^Ailek. Nechci mluvit o tvarech a typech zbran^{A-} nebo pTMileb, nechme to na odborn^A pr^Ace, jen zm^A-n^A-m jedin^A, stra^Aliv^A nesmysln^A kli^A - pl^Aitovou zbroj a je^Ait^A h^A-TMe ve spojen^{A-} s pr^A ryt^A-TMe "nakl^Adan^Aho" na kon^A kladkostrojem. Pl^Aitov^A zbroj samozTMejm^A n^Aco v^A3/4ila (proto ji bojovⁿ-ci obl^A jen do bitvy pTM-p. na turnaj, ^A-m^{3/4} mysl^A-m jen do bitvy, pTM-p. na turnaj), nicm^An^A kladkostroj takov^{1/2} jezdec op^A nepotTMeboval. D^A vody jsou dva - ten prvⁿ- je, ^{3/4}e jenom idiot by se nechal do sedla vysadit v n^A-^Aem, v ^A-em by se b^A boje pTMi n^Ahodn^A kolizi do sedla nedok^Azal vlastn^A-mi silami dostat zp^At. Druh^{1/2} d^A-vod je ve fyzic^A kondici takov^A ^Alehtice tvoTM-c^A-ho t^A3/4kou j^A-zdu - dnes bychom na n^A s respektem pohl^A-^{3/4}eli jako velmi v^Aestrann^Aho destibo kter^{1/2} dok^A3/4e ^Asp^Ain^A odsko^Ait i k t^A3/4k^A atletice. A i v pln^A zbroji byl zcela pohybliv^{1/2}. (Zde byl mimochodem mimo i V^Avra ukazuj^A-c^{A-} zoufale se nemotorn^A kl^Ait^A-c^{A-} postavy obrn^A-n^{1/2}ch p^Ain^A.)

Nevzd^Alan^{A-} a negramotn^{A-}... Tak jsme si o na^Aich stTMedov^Ak^A1/2ch pTMedc^A-ch zvykli pTMem^{1/2}^Alet. Jen^{3/4}e p ^A-^A-m d^Ail v^A-ce si to historici na z^Aklad^A mnoh^{1/2}ch doklad^A- uv^Adomuj^{A-}. Knihy byly samozTMejm^A velmi drah^A. Ale l v^At^Ajinou um^Ali ^A-^A-st a ps^Ait (ve ^Alehtick^Ach kruz^A-ch to bylo sp^A-^Ai pravidlo) - a tak^A ^A-etli. Vlastn^A hodn^A a r^Adi, potaz jak moc upadlo ^A-ten^AstTMstv^{A-} v na^A-^A populaci v posledn^A-ch dek^Aid^Ach, mo^{3/4}n^A nebudeme daleko od mo^{3/4}nos podobn^A jako my. Z hodin d^Ajepisu si mnoh^{1/2} vzpomene na jistojist^A konstatov^An^{A-}, ^{3/4}e Karel IV. byl n^Aji prvⁿ-panovⁿ-k, kter^{1/2} um^Al ^A-^A-st a ps^Ait. Jen^{3/4}e pravou je, ^{3/4}e hodnota tohoto tvrzen^{A-} je pTMedev^A-^A-m propagandistick^A byla zcela odli^An^A. Karl^A v otec Jan pTMijel panovat z PaTM-^{3/4}e, kam ho jeho otec pTMedt^A-m poslal vystudovat pr^Ajni fakultu. Mo^{3/4}n^A nebyl tak vzd^Alan^{1/2} jako Karel, ale vzd^Alan^{1/2} byl, tak^A slovem i p^A-smem v^Aidl n^Akolika jazyky a m^A na^A-teno. Budeme-li pokra^Aovat d^Ail - V^Aclav II. byl krom^A ^Asp^Ain^Aho panovⁿ-ka zn^Ajm^{1/2} jako Minnesanger. Jeho b^Asnick^A tvorba se n^Am nedochovala (nebo jsou to d^A-la, u kter^{1/2}ch nev^A-me, ^{3/4}e je jejich autorem). Nicm^An^A evidentn^A byl nejen gramotn^{1/2}, ale i liter^Arn^A nadan^{1/2}. Podobn^A letm^A zm^A-nky jsou i Z^Avi^Aovi z Falkensteina nebo dal^Ach v^{1/2}znamn^{1/2}ch p^Anech. A ne^Alo jen o panstvo. Knihy se p^A-^Aovaly, vym^A-^Aovaly, kolovaly krajem... A nej^A-^A-^A knihou byla samozTMejm^A Bible. Uv^Aomme si, ^{3/4}e kdy^{3/4} se za husitsk^Aho hnut^{A-} ^A-TMil pTM-stTM, ^{3/4}e by ka^{3/4} schopn^{1/2} P^A-sTMo s^Aim ^A-^A-st a vlastn^A-mi my^Alenkov^{1/2}mi pochody ch^Apat v^{1/2}znam t^Ach mnohdy slo^{3/4}it^{1/2}ch metafor musela tady b^A1/2t ur^Ait^A v^{1/2}choz^{A-} situace, kter^A to umo^{3/4}ATMovala. A kdy^{3/4} c^A-rkev na IV. later^Ansk^Aom koncili pr^Av^A zakazovala, musel jej^A- z^Akaz m^A-t n^Ajakou pTM-^A-inu - nebudete negramotn^Aomu st^Adu zakazovat pod trestem smrti v^{1/2}klad P^A-sma, kdy^{3/4} budete v^Ad^At, ^{3/4}e ho ani neum^{A-} pTM-^A-st. Dal^A-TMada opravdov^{1/2}ch d^A-kaz^A je v peni dal^A-^Ach spisech. Prost^A stTMedov^Ac^{A-} lid^A byli v mnoha sm^Arech prost^A- ne^{3/4} lid^A dne^An^{A-}, ale ke zd^A-^A-m lep^A-^Ach rodin^Ach byli ^A-asto v humanitn^A-ch sm^Arech vzd^Alan^A-^A- ne^{3/4} dne^An^{A-} pr^A-m^A- lid^A a m^A-vali na^A-te opravdov^A literatury ne^{3/4} dne^An^{A-} pr^A-m^A-^{1/2} teenager. Hudba Mezi hudebn^A-ky to trvalo desetilet^{A-}, ne^{3/4} i vousat akademici za^Aali trochu ch^Apat, ^{3/4}e na^Ae pTMedstava stTMedov^Ak^A hudby, t^A duchovⁿ- zvl^Ait^A, kterou n^Aim pTM hudby v 19. stolet^{A-}, se nekryje s t^A-m, co jsme mohli ve stTMedov^Aku sly^Ajet. Tak nen^A- divu, ^{3/4}e v^Arohodnou tTMeba du stTMedov^Akou hudbu jsem v ^A-esk^Aom filmu nesly^Ajel. V t^Ach ciz^A-ch vlastn^A asi tak^A ne. Jestli chcete jen ponouknout, to mluv^A-m, jeden blog o star^A hudb^A jsem psal pTMed p^Air lety, p^Air n^Ajm^A-t^A najdete na webu o V^Aclavovi IV a p^Air n^A najdete na webu Albigen^Ait^A nebo FB str^Ance k t^Amatu Albigen^A1/2ch ve 13. stol. (video //www.youtube.com/embed/eC-JKld3SoA; video //www.youtube.com/embed/Hmy757zHBb4 a video //www.youtube.com/embed/aLch5nW8SEY. Aby to nevypadalo, ^{3/4}e tepu jen sou^A-asn^A ^A-esk^A filmaTM-e - kolik nad^A-^A-ch div^Aik^A- m^Aji tTMeba seri^Al Vikingov^A a ko div^Aik^A- by pTM-sahalo na jeho autenti^A-nost. Inu, nebudeme se tr^Apit detaily a vzpome^A-me jen na celkov^{1/2} pohled na paTM-^{3/4}sk^A Cit^A v seri^Alu a v re^Alu. V seri^Alu je to vlastn^A docela obrovsk^{1/2} ostrov, uprostTMed n^A je pom^A-rn^A kopec a na tom kopci stoj^A- pal^Aic, kter^{1/2} vznikl nakombinov^An^A-m gotick^Aho pape^{3/4}sk^Aho pal^Aice v Avignonu a

benediktinského kláštera na hoře Mont Saint Michel, milovníky historie notoricky známých - a o pět staletí mladších staveb. O tom kopci nemluví. Tak se zatím jenom těšíme, a někdo historický film zažít v divácké zvykat, že středověk nebyl temným obdobím plným smradlavých negramotných v hadrech a "rytířů" v neomítnutých zlatých cenicích.

TOMÁŠ HOUŠKA